

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/177/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413211494
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8413211494.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a sudkýň JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným 1/ K. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX a 2/ M. M., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 6.300,36 eur s prísl. , o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 3C 582/2013-72 zo dňa 29.04.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okrem výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu a vyslovil, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania. Trovy konania nepriznal ani vedľajšiemu účastníkovi.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 100 ods. 1, § 101, § 103 s poukazom na ust. 524 a nasl. zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, tiež s poukazom na §§ 497 - 507 Obchodného zákonníka, zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch uviedol, že žalobca sa domáhal zaviazat' žalovaných spoločne a nerozdielne uhradiť mu sumu 6.300,36 eur, trovy konania dôvodniac, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.09.2011 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, získal pohľadávku voči žalovaným. Postupca a žalovaný v prvom aj druhom rade uzatvorili dňa 04.02.2008 Zmluvu č. 493394895, na základe ktorej boli žalovaným poskytnuté peňažné prostriedky.

Podľa žalobcu pohľadávka ku dňu postúpenia bola vo výške 7.921,62 eur, pozostávajúca z istiny vo výške 7.499,09 eur a úroku z omeškania vo výške 422,53 eur a ostatného príslušenstva.

Súd prvého stupňa žalobu zamietol z dôvodu premlčania. Z prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 1285/11 CE zo dňa 28.09.2011 zistil, že zo strany žalovaných došlo k omeškaniu so splácaním celkom v rozsahu 1195 dní, čo je viac ako 3 roky, keď si žalovaní neplnili svoju povinnosť. Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že právny predchodca určite ukončil zmluvný vzťah medzi ním a žalovanými aj keď nebol o tom predložený dôkaz. Neuveril tvrdeniu žalobcu o mimoriadnej splatnosti úveru dňa 13.11.2011.

Vychádzal z toho, že je nepravdepodobné, aby žalobca predložil súdu tzv. živú pohľadávku. Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že právny predchodca žalobcu zosplatnil celý dlh vo vzťahu k žalovaným, následne túto pohľadávku odstúpil svojmu právnenému nástupcovi, teda došlo k premlčaniu celého dlhu.

K výroku o trovách konania uviedol, že účastníkom nepriznal právo na ich náhradu. Trovy konania vedľajšiemu účastníkovi tiež nepriznal, lebo mal za to, že tento predložil len blanketárne vyjadrenie a pojednávania sa nezúčastnil bez ospravedlnenia.

Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. Vytýkal súdu, že vychádzal z počtu dní omeškania, nakoľko tento údaj nemožno stotožniť s ukončením zmluvy. Ide o nepreukázanú skutočnosť, na ktorú súd nemal prihliadať. Súd teda vychádzal z nesprávnej dedukcie. V tejto súvislosti poukázal na bod 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého ak dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti zo strany klienta, banka je oprávnená: a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru; b) vypovedať zmluvu o úvere alebo od nej odstúpiť. Upriamil pozornosť na § 103 a § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj čl. V bod 1 Zmluvy o postúpení pohľadávok s poukazom na to, že právny predchodca žalobcu - postupca, neukončil záväzkovo právny vzťah uzatvorený medzi postupcom a žalovaným, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a nedošlo k odstúpeniu od nej a žalobca ani nedisponuje týmito dokladmi. Uviedol, že postupca a žalobca boli oprávnení, nie však povinní ukončiť záväzkovo-právny vzťah. Postúpením pohľadávky sa stal sám žalobca veriteľom pohľadávky a jeho právom v zmysle § 478 OZ je právo na plnenie dlžníka záväzkového vzťahu. Vytýkal súdu prvého stupňa, že nerešpektoval a neprihliadol na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo strany žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo zmluvy o splátkovom úvere vyplýva dohoda o splácaní v splátkach. Žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti podaním z 13.11.2011. Ak uvedené súd nerešpektoval, mal priznať sumu nepremlčaných splátok spolu s úrokom z omeškania z každej splátky v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/89/2013 zo dňa 30.04.2013. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a zmenil ho tak, že návrhu vyhovie v celom rozsahu, resp. aby zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Zároveň si uplatnil trovy konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní vo výške 252,97 eur s DPH a režížného paušálu vo výške 9,65 eur s DPH, spolu 262,62 eur s DPH.

Proti výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi bolo v zákonom stanovenej lehote podané odvolanie vedľajším účastníkom. V odvolaní uviedol, že odôvodnenie nepriznania im trov konania smeruje k úkonu, t.j. účasti pri pojednávaní, za ktoré náhradu nežiadali. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, prečo jeho podanie zo dňa 12.12.2013 o vstupe do konania, ako aj jeho vyjadrenie k žalobe zo dňa 11.2.2014 považuje za „blankytné“. Ak by sa súd oboznámil s vyjadrením z 11.02.2014, nemohol by ho považovať za blankytné. Navrhol preto rozsudok v napadnutom výroku zmeniť a priznať im trovy celého konania vo výške celkom 661,01 eur, pozostávajúce z odmeny za prevzatie a prípravu zastúpenia, vyjadrenie z 11.02.2014, odvolanie z 23.06.2014, t.j. 2 x po 210,78 eur + 1 x 105,39 eur + paušál 1 x 7,81 eur a 2 x 8,04 eur, odmena spolu 550, 84 eur + 20 % DPH, čo je 110,17 eur. Trovy právneho zastúpenia boli vypočítané z hodnoty 6.300,36 eur v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Odmenu navrhol poukázať na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka čo do trov konania sa žalobca vyjadril tak, že Združenie ako také musí z podstaty svojej existencie byť schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, a využíva aj určitú podporu ministerstva. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave a v Banskej Bystrici so záverom, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Ďalej uviedol, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaného a nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Viaceré procesné podania nadbytočne opakuje za účelom získania finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach a v Banskej Bystrici. Podľa žalobcu trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatnenie alebo bránenie práva a je tu dôvod na aplikáciu

ust. § 150 O.s.p. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13C/36/2012 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS/78/03, podľa ktorých nepriznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi nie je porušením základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Na ochranu spotrebiteľa nie je nevyhnutné, aby takáto pomoc bola poskytovaná priamo právnickou osobou. Na uvedené súd správne prihladol a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Trval len na svojom odvolaní a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť alebo zrušiť a priznať im trovy odvolacieho konania vo výške 136,13 eur s DPH.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril vedľajší účastník tak, že žalobca nie je subjektom, ktorý predmetný úver poskytol a postúpenie pohľadávky bankou na žalobcu sa musí okrem § 524 a nasl. OZ riadiť aj § 92 ods. 2 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, z ktorého vyplýva aj zámer zákonodarcu umožniť postúpiť pohľadávku, ktorej splatnosť už nastala. Banka nemôže postúpiť nebanke „živý úver“, ale len pohľadávku z „ukončeného úveru“ a zo „živého úveru“ môže postúpiť len splatné splátky. Žalobca nedostal od NBS bankové povolenie a nie je oprávnený na poskytnutie spotrebiteľských úverov v zmysle zák. č. 129/2010 Z.z., lebo nie je zapísaný v registri veriteľov, vedených NBS. Banka nemôže postúpiť úver na subjekt, ktorý nie je bankou, ak pohľadávka nie je splatná. V ďalšom poukázal na ust. § 53 ods. 4 písm. b/ OZ o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľskej zmluve a vyslovil obavy o zhoršení zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa. Žalobca nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom konaní, zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 13.12.2012 je neplatná, lebo na žalobcu nemohla byť zo strany postupcu postúpenia pohľadávka pozostávajúca z čiastkových nárokov, ktorej splatnosť ešte nenastala, lebo žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov. Navyše postupca v zmysle § 92 ods. 8 zák. o bankách môže postúpiť pohľadávku iba po predchádzajúcej písomnej výzve dlžníka, čo preukázané nebolo, preto tiež ide o neplatné postúpenie pohľadávky. Navrhol preto rozsudok ako vecne správny potvrdiť v prvom výroku, priznať mu náhradu odvolacích trov vo výške 262,58 eur za jeden úkon vo výške 218,82 eur, pozostávajúci z odmeny vo výške 210,78 eur + paušál 8,04 eur a 20 % DPH, čo je suma 43,76 eur. Trovy odvolacieho konania navrhol poukázať na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušné na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolania (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásady vyplývajúcej z ust. § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené na úradnej tabuli súdu dňa 16.02.2015 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a odvolanie vedľajšieho účastníka dôvodné je.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny predpis, ale ho nesprávne interpretoval a vyložil.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že pohľadávka, ktorá v čase postúpenia 28.11.2011 bola v omeškaní v počte 1195 dní, čo je viac ako 3 roky, je premlčaná.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanými bola dňa 04.02.2008 uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 0493394895, na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 150.000,- Sk, čo je 4.979,08 eur. Splatnosť prvej splátky istiny bola dohodnutá na deň 20.03.2008 a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.01.2018. Bez pochybnosti je potrebné uvedenú zmluvu vyhodnotiť ako zmluvu spotrebiteľskú, ktorú je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj predpisu špeciálnej úpravy, najmä zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení zmien a doplnkov. Dňa 28.09.2011 bola podpísaná zmluva o postúpení pohľadávok č. 1285/2011/CE medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a EOS KSI Slovensko, s.r.o., t.j. žalobcom v tomto konaní. Z prílohy k uvedenej zmluve vyplýva, že žalovaní sú v omeškaní 1194 dní. Z uvedeného teda možno vyvodiť záver, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania, vznikol z bankového úveru, regulovaného

špeciálnou právnou úpravou zákonom o bankách. Pričom banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu na činnosť bánk, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť. Žalobca v konaní nepreukázal, aby disponoval takýmto povolením, na základe ktorého by mohol vykonávať správu nezosplatnených úverov poskytovaním fyzickým osobám bankami, teda bankovou činnosťou. V uvedenom kontexte je potrebné vyhodnotiť aj Zmluvu o postúpení pohľadávky vyplývajúcej z bankovej činnosti právneho predchodcu žalobcu. Z ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné. Teda banka má oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Teda pohľadávka zodpovedajúca takémuto peňažnému záväzku je nesplácaný určitú dobu dlh. Bolo by pritom v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

Banka má nepochybne právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky. Žalobca však takéto oprávnenie podľa názoru odvolacieho súdu nemá. Preto tvrdenie žalobcu, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 13.11.2011 nemá žiadnu právnu váhu. Na takýto právny úkon totiž žalobca nemá oprávnenie. Nebolo preto možné premlčanie počítať od uvedeného dňa tak, ako to namieta v odvolaní žalobca.

Odvolací súd ešte uvádza, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách č. 483/2001 Z.z. môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

Z uvedeného odvolací súd vyvodil aj pochybnú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu.

Odvolací súd tiež uvádza, že z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 1285/2011/CS zo dňa 28.09.2011 vyplýva, že omeškanie žalovaných trvalo k uvedenému dňu 1 195 dní, čo je 3,27 roka. Za toto obdobie, ak právny predchodca žalobcu by iba predpisoval splátky, poplatky a úroky, takýto postup by nebol postupom a konaním s náležitou odbornou starostlivosťou banky.

Odvolací súd ešte uvádza, že všetky námietky týkajúce sa jednak aktívnej legitimácie žalobcu a jednak námietky premlčania boli vznesené v písomnom vyjadrení vedľajšieho účastníka vo veci ešte pred súdom prvého stupňa. Písomné vyjadrenie bolo doručené žalobcovi, a žalobca nepredložil žiaden dôkaz k uvedeným námietkam.

Aj odvolací súd je preto toho názoru, že bolo namieste žalobu v celom rozsahu zamietnuť tak, ako to urobil súd prvého stupňa. Je potrebné ešte dodať, že nie je žiaduce vstupovať do úvahy súdu prvého stupňa.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, okrem výroku o trovách konaniach vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ako vecne správny postupom podľa § 119 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Výrok o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi bolo potrebné zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvého stupňa tento výrok odôvodnil tým, že vedľajší účastník zaslal len blankytné vyjadrenie a na pojednávaní sa bez ospravedlnia nezúčastnil. Z obsahu spisu však vyplýva, že vedľajší účastník dňa 14.02.2014 doručil do spisu náležité vyjadrenie k veci, kde si jednak vyčíslil trovy konania a jednak navrhoval v prípade vytýčenia termínu pojednávania pojednávať bez jeho prítomnosti. Tvrdenia súdu prvého stupňa teda nezodpovedajú obsahu spisu.

Úlohou súdu prvého stupňa bude preto opätovne rozhodnúť o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť a to aj citáciou príslušného zákonného ustanovenia. Iba riadne odôvodnenie rozhodnutia môže zodpovedať ustanoveniu § 157 ods. 2 O.s.p. a to aj čo do výroku o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.